

1. Llegiu el text següent i trieu la resposta adequada perquè tinga sentit complet. Useu la graella que hi ha sota el text.:

Acostem-nos al valencià correcte

No sé si heu sentit parlar de les Sessions de conversa que l'IEC organitza cada dimecres a Alacant des de fa un parell d'anys. De vegades _____(1), però per a aquells que no _____(2) coneixeu, les nostres sessions de conversa són un fòrum obert per a la participació pública sobre temàtica diversa. _____(3) duen a terme lectures i debats sobre diversos textos procedents tant de la premsa diària com del fons bibliogràfic de l'IEC; i està adreçat a totes aquelles persones interessades a practicar la conversa en valencià. Sovint ens telefona gent interessada a _____(4) i molts ens pregunten: "Però _____(5) parleu valencià correcte?" Valencià correcte — _____(6) conteste sempre— és qualsevol valencià que s'use de manera més o menys correcta. El nostre problema és directament que la llengua es deixe d'usar en el registre que siga. He de reconéixer, però, que potser jo, personalment, abuse una mica de la llengua estàndard. _____(7) vaig començar a pensar quan vaig llegir una columna de la seua secció "Clar i en valencià". Sempre he pensat que l'estàndard dignifica la llengua, sobretot perquè _____(8) facilita l'ensenyament. Ara bé, confesse que durant els anys que vaig tenir l'oportunitat de _____(9) classe vaig oferir als meus alumnes un depuradíssim model de llengua que _____(10) permetia superar amb una fluïdesa més que sobrada qualsevol examen de valencià que _____(11) proposaren fer, sense parar-me a pensar si realment estava creant nous parlants. Tanmateix, ara no estic segura _____(12) ensenyat un bon valencià. Com diuen els que _____(13), l'empobriment de la nostra llengua és cada vegada més palés i és obligació sobretot dels que ensenyen donar a conéixer els nostres termes patrimonials. Si no _____(14) fem visibles, estarem oferint als nostres alumnes i als nostres lectors una imatge esbiaixada de la nostra realitat, de la nostra cultura i de la nostra riquesa lingüística.

Font: <http://www.elpuntavui.cat/article/5-cultura/19-cultura/624073-acostem-nos-al-valencia-correcte.html>

	A	B	C
1.	us n'he parlat	us hi he parlat	us ho he parlat
2.	les	en	els
3.	Se'n	Es	S'hi
4.	assistir-la	assistir-hi	assistir-ne
5.	ho	en	hi
6.	els	lis	les
7.	el	ho	en
8.	hi	en	es
9.	fer-los	fer-hi	fer-ne
10.	els	les	lis
11.	se'n	es	s'hi
12.	d'haver-los	d'haver-ne	d'haver-hi
13.	l'entenen	hi entenen	n'entenen
14.	les	els	en

Solucióari:
1A- 2A- 3C- 4B- 5C- 6A- 7B- 8B- 9C- 10A-
11B- 12A- 13C- 14B

2. Llegiu el text següent i trieu la resposta adequada perquè tinga sentit complet. Useu la graella que hi ha sota el text.:

Amadeu, no em toques el pronom feble

Amadeu, vaig compartir amb tu la fascinació pels cambrers del barri del Carme. No _____(1) cambrers com a les nits valencianes. Tu _____(2) mostraves com qui em mostra un vers d'Ausiàs March. Érem cadells i també una mica pobres. Jo encara soc una mica pobra però em diuen que tu, a la televisió que dirigeixes al País Valencià, assassines paraules i _____(3) fet ric. Ja no et deuen agradar els cambrers del barri del Carme. La llengua _____(4) deu haver tornar tota petita, una boqueta de rosa de pitiminí.

Però has fet una cosa pitjor: _____(5) carregat un pronom feble, tot ignorant que els pronoms febles són la nineta dels nostres ulls. Tant que _____(6) estimem, els pronoms febles. Si _____(7) desapareix un, ens toquen el voraviu. Durant segles, els francesos, els italians, els catalans hem matisat fins a _____(8) primfilats gràcies al pronom feble. Hem estalviat la llargada de les paraules per _____(9) tot en un hi, un en. Un hi o un en posats a temps era com afegir una goteta de mel al paladar. El pronom feble, Amadeu, exterioritza, o representa, un munt de significats. Tot un paisatge _____(10) cap, dins d'un pronom feble. Què vols que _____(11) fem.

Diu el valencià Andrés Estellés en un poema molt trist:

... Reportar, anar fent inventari, escarbant entre tot l'enderroc, entre les tristes coses l'edifici abatut; tossint, entre la pols; persistint tenaçment un setrill, una taula, una ansa d'un pitxer, o bé el tros d'un espill agafant cada cosa tot i _____(12) nota...

Perquè darrere hi ha un setrill, una taula, un tros d'espill... Si no _____(13) prenguera nota, tots aquests objectes _____(14) esborrarien, i ell es quedaria només amb la tristesa del fill perdut. Ai, Amadeu, _____(15) amb els calés, que jo m'enduc els pronoms febles i els cambrers. Encara hi ha una mica de lluna, a València. Si _____(16) penedeixes, _____(17) farà un racó.

Font: (Extracte de la carta oberta de l'escriptora Montserrat Roig [1946-1991] a Amadeu Fabregat, director general de Radiotelevisió Valenciana, Avui, 21 setembre 1990; la carta duia aquest mateix títol.)

	A	B	C
1.	n'hi ha	hi ha	hi han
2.	me'ls	m'ho	m'hi
3.	te n'has	t'has	t'hi has
4.	se t'hi	se't	se'n
5.	t'hi has	te n'has	te m'has
6.	els	n'	les
7.	hi	en	el
8.	tornar-nos	tornar-nos-en	tornar-nos-hi
9.	arrodonir-lo	arrodonir-ne	arrodonir-ho
10.	ho	en	hi
11.	hi	el	en
12.	prenent-ne	prenent-hi	prenent-li
13.	la	hi	en
14.	s'hi	se li	se n'
15.	queda-t'hi	queda't	queda-te'n
16.	te'n	t'ho	t'hi
17.	et	t'hi	te'n

Solucioniari:
1B-2A-3B-4B-5C-6A-7B-8A-9C-10C-11A-12A-
13C-14B-15B-16A-17B

3. Completeu els buits del següent text amb la preposició o la locució prepositiva corresponent. Recordeu que en alguns casos no necessitaràs cap preposició ($\emptyset$) i, en d'altres, hauràs d'afegir-hi l'article o fer-hi la contracció corresponent.

10 IDEES EQUIVOCADES SOBRE L'ANTIGA ROMA

L'imperi Romà és, juntament ____1____ món grec, una de les civilitzacions del món clàssic que coneixem ____2____ més detall actualment. Encara que gairebé tothom podria esmentar ____3____ un grapat d'emperadors romans, la veritat és que hi ha diversos mites, rumors i tòpics que han arribat fins ____4____ nostres dies, amplificats gràcies a obres de ficció. En alguns casos no hi ha proves sobre la seua autenticitat, però en ____5____altres són directament falsos. Vegem-ne deu.

Neró va provocar el gran incendi de Roma

El mite que afirma que Neró era un piròman és comú i conegut. Segons explica la llegenda, mentre la major part de Roma era presa de les flames a causa del gran incendi de l'any 64 dC, l'emperador Neró només pensava ____6____ cantar o ____7____ tocar un instrument.

Segons Tàcit, en canvi, Neró ni tan sols era ____8____ la capital en aquell moment, i quan es va assabentar del foc va organitzar els esforços d'extinció, va rescatar ____9____ les víctimes personalment i fins i tot va refugiar ____10____ algunes persones sense llar ____11____ seu palau. Un cop extingit l'incendi, decidit ____12____reformat el pla urbà de Roma, va espaiar més les construccions i les va fer de totxos. Neró va culpar directament ____13____ cristians del foc, enviant-ne molts a morir llançant-los als gossos, crucificant-los o, és clar, cremant-los.

Els romans van copiar els déus dels grecs

Hem sentit moltes vegades parlar ____14____ que els romans van trobar-se amb els grecs, i per extensió amb les seues deïtats, i ____15____ que se les van copiar canviant-ne els noms. Però certament els romans ja tenien déus abans de conèixer ____16____ déus grecs. Tot i que n'hi ha que són essencialment préstecs (els romans adoraven ____17____ l'Apol·lo grec, sense equivalents), el procés va ser més similar a una equiparació conscient de les deïtats itàliques ja existents amb les gregues. Per tant, cap ____18____ segle III aC, el Júpiter original s'havia hibridat ____19____ Zeus, el líder de l'Olimp grec.

En definitiva, si els romans van copiar, també ho havien fet els grecs, i totes les altres civilitzacions des dels temps ____20____ què només hi havia una cultura indoeuropea única i aïllada.

Tots els gladiadors eren homes esclaus o presoners

Els gladiadors eren guerrers armats que entretenien ____21____ públic. Molts eren criminals, esclaus o presoners, però ____22____ combats també hi lluitaven homes lliures. L'emperador Còmmode, considerat d'altra banda un dels pitjors governants de l'antiga Roma, va participar ____23____ centenars d'enfrontaments, avergonyint molts ciutadans de passada. I no sols combatien homes lliures: segons testimonis de l'època i restes arqueològiques, hi havia espectacles ____24____ què lluitaven dones, anomenades 'gladiatrices' ('gladiatrix', en singular).

A més, almenys ____25____ l'època imperial, la mort no era requisit indispensable ____26____ (PERQUÈ/ PER A QUÈ) acabara el combat: el perdó dels gladiadors derrotats sembla la pràctica més estesa. Fins i tot, quan la demanda de gladiadors va superar l'oferta, els combats sense clemència es van arribar a prohibir. En molts casos, els acords estipulaven que ____27____ morir un lluitador, el patrocinador del combat havia de pagar ____28____ propietari del gladiador.

Ah, i parlant de gladiadors vençuts: no hi ha proves ____29____ que un altre gran clàssic dels espectacles de gladiadors siga cert: el gest del polze cap ____30____ avall que feia l'emperador per indicar ____31____ guanyador que podia posar fi a la vida del contrincant.

Calígula va fer senador ___32___ seu cavall

Una de les excentricitats més famoses que s'atribueixen a Calígula, un dels emperadors romans més terribles que es recorden, és la d'entestar-se ___33___ nomenar ___34___ seu cavall com ___35___ senador. La literatura i el cinema s'han fet ressò d'aquest rumor, però no hi ha cap prova de cap d'aquests fets, només de l'estima de l'emperador ___36___ cavall. De fet, el més probable és que Calígula, per molt dement que fora, haguera fet la proposta de broma per riure's dels senadors, suggerint que fins i tot un cavall podria fer la seua feina.

Els romans parlaven el llatí que avui s'ensenyava

Els romans no parlaven el llatí que avui s'aprén ___37___ instituts i ___38___ les universitats, sinó l'anomenat 'llatí vulgar'. D'aquesta versió deriven les llengües romàniques, entre elles el valencià. A més, la majoria de la classe alta tenia interès ___39___ aprendre grec, com la major part de l'imperi Romà oriental. En aquesta zona fins i tot es traduïen les lleis al grec.

Tornant al llatí vulgar, ni tan sols d'aquest hi havia una pronunciació estàndard. Des ___40___ que l'imperi Romà va entrar ___41___ seu apogeu, tant el llatí com el grec es parlaven d'un extrem a l'altre ___42___ molts accents diferents... cosa que devia fer molta gràcia ___43___ romans de la capital. Segons la 'Història Augusta' (l'autenticitat ___44___ la qual és encara objecte de debat), l'accent hispànic de l'emperador Adrià provocava rialles entre els senadors ___45___ fer qualsevol anunci ___46___ la cambra.

Només els romans rics es rentaven

Hi ha una sèrie de costums romans en relació amb la higiene que ens poden resultar xocants... però tot té una explicació. Es parla ___47___ que els romans no feien servir el sabó, però es cobrien d'oli d'oliva perfumat. També rentaven la roba ___48___ orina, però hem de tenir en compte que l'empraven per aprofitar l'amoníac que conté i que aquesta pràctica consistia ___49___ tractar-la químicament abans d'aplicar-la a la roba. Finalment, tenim la impressió ___50___ que els romans benestants es podien complaure ___51___ anar als seus banys privats de luxe, mentre que els pobres no tenien cap recurs per rentar-se.

Ans ____52____ contrari, era costum entre tots els romans prendre un bany diari i els banys públics eren molt assequibles... Encara que l'aigua no es renovava gaire sovint i resultava un brou de cultiu de bacteris excel·lent, no feia olor ____53____ roses!

____54____ 30 anys, un romà era una persona vella

Normalment, els romans no vivien tants anys com avui, però seria exagerat entossudir-se ____55____ que la majoria dels adults morien durant la trentena. La raó de la baixa esperança de vida era, com ____56____ molts altres casos no tan remots, l'alta mortalitat infantil, unida a la quantitat d'homes que morien a la guerra i a les dones que morien donant a llum. Una vegada superada la infantesa, un romà podia viure tranquil·lament fins ____57____ 50 o 60. I si tenia diners i bona salut, era candidat ____58____ unir-se als pocs afortunats que assolien els 70 o els 80 anys.

Els romans vestien sempre ____59____ toga

Igual que actualment no acostumem ____60____ anar a tot arreu vestits de gala, els romans no exposaven les seues togues en qualsevol situació. Atés que eren cares, pròpies només dels ciutadans i reservades ____61____ les grans ocasions, el més comú era vestir una simple túnica. Segons el poeta Juvenal, fins i tot hi havia zones de la península Itàlica on "francament, cap home es posa una toga fins ____62____ que mor". Durant molt de temps les dones romanes van portar togues com els homes, però també existia una versió femenina de la peça, l'estola. A partir del segle II aC, es va fer necessària: el fet ____63____ que una dona portara una túnica s'associava a la prostitució i l'adulteri.

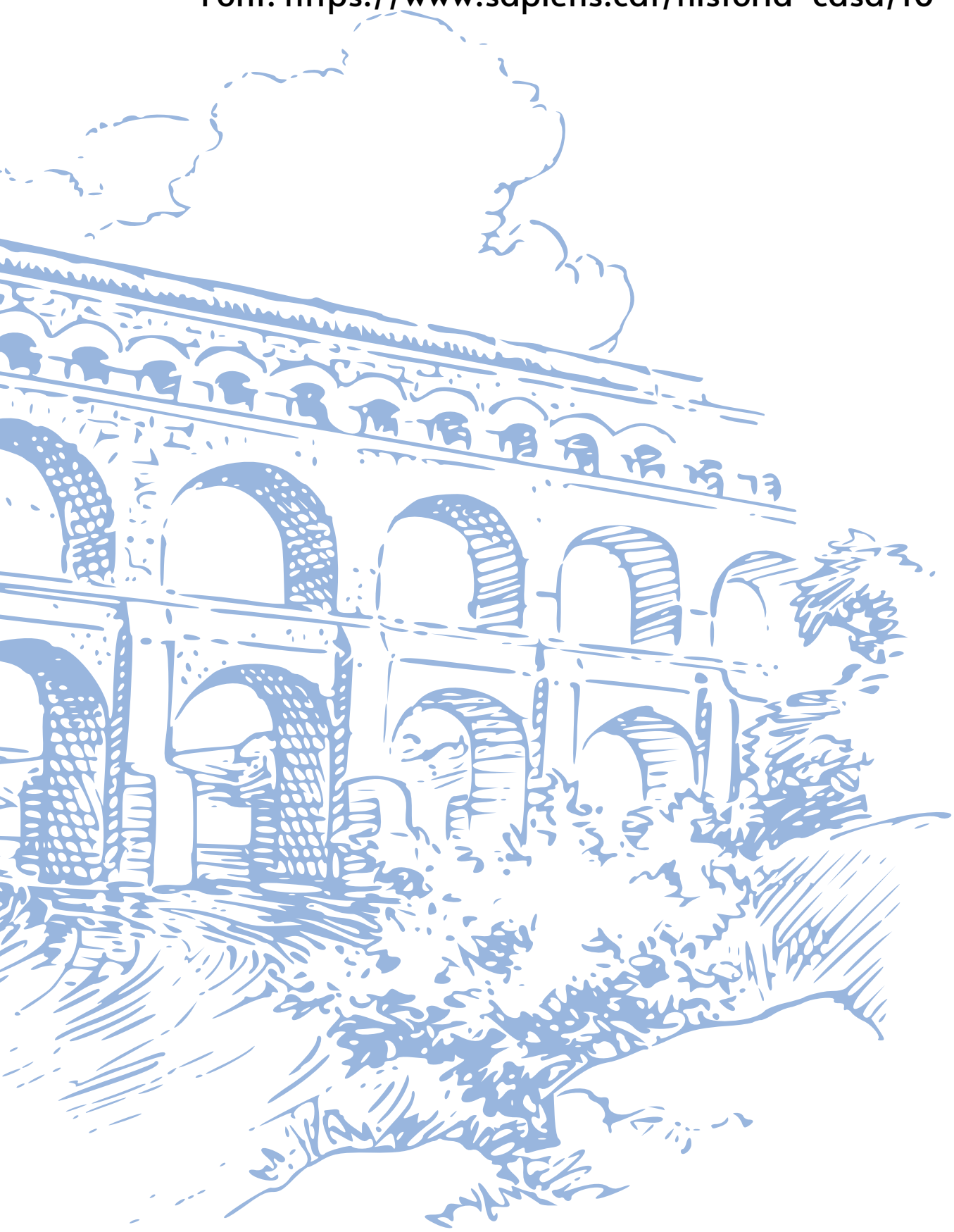
Les estàtues romanes eren blanques

Igual que les estàtues de la Grècia clàssica van estar plenes de color en el seu moment, amb el marbre blanc convertit en una tela ____64____ què l'artista podia pintar, les escultures romanes tampoc eren blanques com el guix. Potser ja ens hem acostumat a la dignitat del marbre nu i atribuïm ____65____ les estàtues acolorides fins i tot un aire infantil, però ____66____ creadors del moment el color era una eina més per expressar-se.

Els remers dels vaixells de guerra eren esclaus

La pel·lícula 'Ben-Hur' mostra, en una de les seues escenes més icòniques, ___67___ un grup d'esclaus obligats a remar ___68___ una galera romana al ritme d'un tambor de guerra que cada vegada sona ___69___ més rapidesa i a l'abast de les fuetades dels soldats. En la realitat, l'escena no devia ser gaire comuna. ___70___ les galeres romanes hi solien remar homes lliures, a sou i ben entrenats. Deixar una tasca tan delicada ___71___ esclaus era perillós, ja que si el vaixell era capturat, els remers canviarien de bàndol sense dubtar-ho. Per això ___72___ pocs casos ___73___ què l'ús d'esclaus era absolutament necessari, no era insòlit alliberar-los tot just abans de la batalla per motivar-los o si més no prometre'ls la llibertat a canvi d'una bona feina.

Font: https://www.sapiens.cat/historia-casa/10-idees-equivocades-sobre-l-antiga-roma_16802_102.html (adaptació amb finalitats didàctiques)

SOLUCIONS

1. AMB EL	37. ALS
2. AMB	38. A
3. Ø	39. A/D'
4. ALS	40. Ø
5. D'	41. EN EL
6. A/DE	42. AMB
7. A/DE	43. ALS
8. A	44. DE
9. Ø	45. EN
10. Ø	46. A
11. AL	47. Ø
12. A/DE	48. AMB
13. ELS	49. A/DE
14. Ø	50. Ø
15. Ø	51. A/D'
16. ELS	52. AL
17. Ø	53. DE
18. AL	54. AMB/ALS
19. AMB	55. Ø
20. EN	56. EN
21. EL	57. ALS
22. EN ELS	58. A/D'
23. EN	59. AMB
24. EN	60. A/D'
25. EN/A	61. PER A
26. PERQUÈ	62. Ø
27. EN	63. Ø
28. AL	64. EN
29. Ø	65. A
30. Ø	66. PER ALS
31. AL	67. Ø
32. EL	68. EN
33. A/DE	69. AMB
34. EL	70. A
35. A	71. ALS
36. PEL	72. EN ELS
	73. EN

4. Ompli els buits amb els connectors adients.

Per tant

Però

Així doncs

Tanmateix

En l'estudi dels éssers vius, definim una espècie com aquell conjunt d'individus que poden encreuar-se i produir descendència fèril. _____ un cavall i un hipopòtam no són de la mateixa espècie. _____, un cavall i un ase sí que poden tenir descendència: el mul eguí (híbrid de cavall i somera) o el mul somerí (híbrid d'euga i ase). _____, els híbrids, que són el resultat de l'encreuament d'individus d'espècies distintes, no són fèrils. _____, podem concloure que el cavall i l'ase no són de la mateixa espècie.

en efecte

no obstant això

dit d'una altra manera

per exemple

L'avió ha reduït dràsticament la durada i les dificultats dels grans viatges. _____, anar a l'altra punta del planeta ja no és una tasca d'aventurers. _____, els viatges llargs amb avió han creat un nou problema: el jet lag. _____, el canvi horari produeix trastorns de consideració en les persones. _____, són freqüents les alteracions del son, la disminució de la capacitat mental, la pèrdua de gana i la indigestió.

així per exemple

en conseqüència

efectivament

és així com

Molts dels processos del nostre cos funcionen com els rellotges. _____, el cor batega unes 70 vegades per minut, de manera sincrònica. _____, perquè el cor funcione correctament, totes les cèl·lules han de coordinar-se com si foren remers d'una barca de competició. _____, si cada remer va al seu ritme i no es posen d'acord, la barca no avançarà. _____ el cor pot donar impuls a la sang: sincronitzant els petits cronòmetres de totes les seves cèl·lules.

5. Per a cada enunciat, es proposen quatre marcadors textuais possibles. Escull quin és el marcador que més convé en cada cas.

1. _____ les aplicacions pràctiques de la redacció, el llenguatge planer incorpora els criteris de llegibilitat esmentats. (D'una banda, pel que fa a, atès que, ara bé).

2. Els textos relativament curts també han de tenir la seua organització, _____ siga més modesta. (és a dir, quant a, no obstant això, encara que).

3. A l'interior, les frases s'ordenen de més generals a concretes; els exemples sempre són al final de tot. _____, els marcadors textuais solen ocupar sempre la posició rellevant d'inici de la frase, que és la que permet distingir-los amb facilitat. (A més, en efecte, en canvi, tanmateix).

4. Importa sobretot que pàgina i paràgrafs tinguin bona imatge i convidin a llegir. _____, la recomanació més assenyada és que cada plana tingui entre tres i vuit paràgrafs, i que cadascun contingui entre tres i quatre frases. (tot i que, per això, ja que, com és ara).

5. El text guanyaria claredat si es fes més evident l'ordre o, _____, si l'estructura s'expliqués al principi. (encara que, tan tant, considerant que, per exemple).

6. Per als escrits quotidians, per als àpats funcionals i ràpids de dilluns a divendres, els períodes curts i lleugers són més digeribles. _____ també hi ha dies de festa, com els diumenges o Nadal, i és costum i tradició afartar-se fins al capdamunt! (però, en efecte, tanmateix, per això)

7. El jòquer és la carta que encaixa en qualsevol joc. _____, hi ha noms, verbs i adjectius de sentit força genèric, que fem servir quan no se'ns acudeixen altres paraules. (no obstant això, amb tot, així mateix, d'altra banda).

8. Els mots concrets es refereixen a objectes o subjectes tangibles; el lector els pot desxifrar fàcilment perquè se'n fa una imatge clara associant-los a la realitat. _____, els abstractes designen accepcions. (pel que fa a, però, en canvi, no obstant això).

SOLUCIONS

4. Ompli els buits amb els connectors adients.

Per tant	Però	Així doncs	Tanmateix
----------	------	------------	-----------

En l'estudi dels éssers vius, definim una espècie com aquell conjunt d'individus que poden encreuar-se i produir descendència fètil. **Per tant**, un cavall i un hipopòtam no són de la mateixa espècie. **Tanmateix**, un cavall i un ase sí que poden tenir descendència: el mul eguí (híbrid de cavall i somera) o el mul somerí (híbrid d'euga i ase). **Però**, els híbrids, que són el resultat de l'encreuament d'individus d'espècies distintes, no són fèrtils. **Així doncs**, podem concloure que el cavall i l'ase no són de la mateixa espècie.

en efecte	no obstant això	dit d'una altra manera	per exemple
-----------	-----------------	------------------------	-------------

L'avió ha reduït dràsticament la durada i les dificultats dels grans viatges. **En efecte**, anar a l'altra punta del planeta ja no és una tasca d'aventurers. **No obstant això**, els viatges llargs amb avió han creat un nou problema: el jet lag. **Dit d'una altra manera**, el canvi horari produeix trastorns de consideració en les persones. **Per exemple**, són freqüents les alteracions del son, la disminució de la capacitat mental, la pèrdua de gana i la indigestió.

així per exemple	en conseqüència	efectivament	és així com
------------------	-----------------	--------------	-------------

Molts dels processos del nostre cos funcionen com els rellotges. **Així per exemple**, el cor batega unes 70 vegades per minut, de manera sincrònica. **En conseqüència**, perquè el cor funcione correctament, totes les cèl·lules han de coordinar-se com si foren remers d'una barca de competició. **Efectivament**, si cada remer va al seu ritme i no es posen d'acord, la barca no avançarà. **És així com** el cor pot donar impuls a la sang: sincronitzant els petits cronòmetres de totes les seves cèl·lules.

5. Per a cada enunciat, es proposen quatre marcadors textuais possibles. Escull quin és el marcador que més convé en cada cas.

1. Pel que fa a les aplicacions pràctiques de la redacció, el llenguatge planer incorpora els criteris de llegibilitat esmentats. (D'una banda, pel que fa a, atès que, ara bé).

2. Els textos relativament curts també han de tenir la seua organització, encara que siga més modesta. (és a dir, quant a, no obstant això, encara que).

3. A l'interior, les frases s'ordenen de més generals a concretes; els exemples sempre són al final de tot. A més, els marcadors textuais solen ocupar sempre la posició rellevant d'inici de la frase, que és la que permet distingir-los amb facilitat. (A més, en efecte, en canvi, tanmateix).

4. Importa sobretot que pàgina i paràgrafs tinguin bona imatge i convidin a llegir. Per això, la recomanació més assenyada és que cada plana tingui entre tres i vuit paràgrafs, i que cadascun contingui entre tres i quatre frases. (tot i que, per això, ja que, com és ara).

5. El text guanyaria claredat si es fes més evident l'ordre o, per exemple, si l'estructura s'expliqués al principi. (encara que, tan tant, considerant que, per exemple).

6. Per als escrits quotidians, per als àpats funcionals i ràpids de dilluns a divendres, els períodes curts i lleugers són més digeribles. Però també hi ha dies de festa, com els diumenges o Nadal, i és costum i tradició afartar-se fins al capdamunt! (però, en efecte, tanmateix, per això)

7. El jòquer és la carta que encaixa en qualsevol joc. Així mateix, hi ha noms, verbs i adjectius de sentit força genèric, que fem servir quan no se'ns acudeixen altres paraules. (no obstant això, amb tot, així mateix, d'altra banda).

8. Els mots concrets es refereixen a objectes o subjectes tangibles; el lector els pot desxifrar fàcilment perquè se'n fa una imatge clara associant-los a la realitat. En canvi, els abstractes designen accepcions. (pel que fa a, però, en canvi, no obstant això).